

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 9. Corripe. Nulla faciendas est correptio, vbi nulla speratur emendatio, proinde hæreticos continuo denuntia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

edens vlulatus. Illucescente die, illac dum quispiam pertransit, corpus vidit occisi, ad cuius subitios clamores, accurrerunt multi, licet autem cadauer eernerent defuncti, magis aram a carnem mirabantur, ob non vulgares gemitus ac quos edebat vlulatus, vt nec ad momentum a ea saeuere discederet. Homicida vero, vt eandem dissimularet adfuit & ipse cum aliis; hominis triste deplorans infortunium facinus familiare, loquitur D. Ambrosius talibus, vt omnem a se facinoris auertant suspicio: em. canis, qui hadenus prostriatus iacuerat queri abundus, mox vt inter alios Domini sui vidit homicidam, vt leo efferbuit illi in insolitis latratibus impetendo: *Canis siquestratio paulisper questu dolens, arma vltionis assumpti*, in eumque toto irruens furore, dentibus apprehendit, & caput deuinens, vlulatus dabat horribiles: Turbantur prater ordinem homicida, cumque omnes notarent, quod in eum canis non moueretur, ob flagra ab eo recepta, a iustis satellitibus capitur, in vincula retrahitur, scelus ue co. fuerit. Mirabile factu (exclamat D. Ambrosius) talis in animali prout doloris sensus, vt iam eum suum non possit tuum dominium, nec scelus iam committum auertere, seuus proliha sanguinis vltor, vt propriam, Domino tamen irrogatam, sibi arrogans officiam.

Aduertit D. Ambrosius, si calem canis seruauit Domino fidem, qui panis illi fragmentum adiecit, cum canis esset, quid hominum comenit facere, & quam debet seruare fidem illi, qui sibi tribuit esse, vitam, & ipse est, qui eius gratia suam proindit vitam liberalis. *Quat nos dignum*

D. AMBR. Lib. 6. *Herem. c. 4. Tom. 1.* *nostro referimus creatori, cuius cibo vescimur, & dissimulamus iniurias, & sepe inimici Dei, eos quos a Deo accepimus, epulas & cibum.* O sanctissimum Paulum, quam tristis ingeniscit, quam acuto cor illi doloris gladio clauoque lanciatur. Testis est mihi Deus: *Quoniam tristitia mihi magna est, & continuus dolor cordi meo.* Cui hoc

Rom. 9. *Apostole gloriose? Num forte, quia tuam machinantur mortem? Numquid quia te semel & bis virgis cadere studuerunt? Num quia catenas vides tibi praeartas? Absit omnino. Sed quia video peccata quae proximi mei, fratresque committunt in Diuinae Maiestatis opprobrium, cordis eorum contemtorum infidelitatem, quam*

Rom. 9. 4. *que trahent Christum inueros: Pro fratribus L. 8. c. 17. meis, qui sunt cognati mei secundum carnem qui sunt Israelitae. His super addi potest quod refert Draconis Plinius differens de pardis, seu pantheris, crudelissimis animalibus, idque ex ore nominatissimi fidelis.*

philosophi Democriti, qui narrat, quod Toanor eius Arcadiae draconem magno aluente abestiu verumtamen eius reformatus naturam, cui iam vastus excreuisset, illum in desertum deduxit, ibique libertati restituit. Contigit vt paucis elapsis diebus eodem loco a latronibus Toantes intaderetur: exclamauit: intellexit draco clamorem, ac bile totus inflammatus accurrit, seque defensorem illis opposuit eius, qui eum aluerat: ita vt praedones ad maximas compulerit angustias, fugam capessere, saluumque Toanem delerere coegerit. Si hoc draco praeter in obsequium eius qui illum educauit, iam licet ab eius dimissus sollicitudine, quid tibi genes agendum, Deum tuum propugnando, cuiusque honori per omnia consulendo, cum ipse sit, qui te sustinet, alit, & sua numquam expellit memoria sua dimittit sollicitudine. Ex hac doctrina declarari potest illa ratio, quam assignat D. Thomas: *cui omnia peccata, quae committit alius, sunt contra te quia tibi inquit, sunt peccata scandalosa. Quia ratione, quae se scandalizant? quia te commouent, ac perturbant, non solum in eo quod te prouocent, vt agas tu quod ab altero factum esse consideras, sed principaliter, quia te pariter contra illum excitant acerbius, quam si te offendisset.*

§ 9. Corripe. Nulla facienda est correptio, ubi nulla speratur emendatio, proinde haereticos continuo denuntia.

Iam huius praeccepti obligationem, & quae ratione sit executioni mandandum declaramus. Praecceptum hoc affirmatiuum est, proinde iuxta regulam Theologorum non protemper obligat, sed concurrentibus debitis circumstantiis, sicut statutum audiendi missam festis diebus, dandi eleemosynam, ieiunandi diebus ad Ecclesia praescribitis, demque praeccepta omnia affirmatiua. Si igitur haec prima circumstantia, quod fraterna correptio tantum eo casu obliget, quo speratur vitae correctio, & utilitas proximi. Haec est D. Thomae conclusio sumpta ex D. Augustino, cuius haec est ratio, quia neque Deus, neque lex eius obligat ad actus otiosos, & inaeque infructuosos. Atque in hoc differt correptio iudicialis, a fraterna, quod haec actus sit charitatis, ac proinde tantum obliget, quando potest esse ad salutem: illa vero actus est iustitiae, & vt talis ex officio seruare debeat aequalitatem: rei non attendit utilitatem sed tantum vt illi detur quod

quod meretur per culpam, & per poenam peccatum puniatur. Hæc est celebris illa D. August. sententia, quam trahit ex Decceto: *Si serren non tibi prodesse, non te admanerem, non te terrens.* Ec cuxta hoc exponit D. Greg. illud David. *In salicibus in medio eius suspendimus organa nostra.* Salices rem indicant inuilem: eo quod, nullis fructibus fore uidentur. Ideo predicatorum sanctorum in istis salicibus non exercent organa, sed suspendunt, quia illi infructuosos, ac reprobos mentes despiciunt, uim sue predicationis non exhibent, sed potius lucentes silent. Huius ratione assignat idem D. Greg. illud Christi expendens: *Immundus spiritus non inuenit requiem in locis aridis, & in aquosis.* Hoc nomine (inquit) corda infortiorum indicantur, que per disciplinam fortitudinem ab omni carnalis concupiscentia numero sicantur. Terras abundantes, corda voluptuosa quærit diabolus, ibi habitat, in illis requiescit illaq; possidet. Sicut cor diuitis epuleus, quam hac terra abundanter irrigata, quam cor illud delicis assatum cpletur, carnique voluptuosis farcina. uim hinc tamorū herba permanat peccatorū: diabolus etenim eorū corda possidet, eiq; e dominatur. Amat scenum: *Faciunt bos comedit.* In locis humidis fornum excrecit: in his ad luxū pulli. Itaq; uide diabolus in illis ad o delictatur, quia in ipsis partum inuenit sibi congruam: *Circumdanonit ei sulces torrentis.* Scaturit crassijem, salicibus circumdata. *Arbores infructuosæ sunt salices, sed uiriditate reuolunt.* Inquit D. Greg. Peccata oies, qui sibi ipsi gratulantur, quos nullū mouet consiliū opinantur: eum se aliis posse cōsultere, in quibus nullus sperandus est fructus, uelut salices, ab illis etenim fructū credo sperare uemine. Cum sint ergo eribus, que que diaboli, illos in suā subigit potestatem, proinde nullus ex illis fructus expectatur. Hac igitur de causa frustra tales corripuntur.

Prof. quicquid hoc argumentum Iob de talibus ferens cōsultam, quod ex nunc ad corpus pertineant diabol: *Corpus eius quasi scuta fustilia, compactum squammis se prementibus, una uni conungitur, & ne spiraculum quidem incedat per eas.* Septuaginta transtulerunt: *Colligatio eius sicut lapis firmis, unus uni conglutinat.* Smirites lapis est, quem nos dicimus Smaragdum, hic dicitur, si unus est, instat adamantis, de quo Dioscorides, & Galenus. a. & hanc lectionem sequitur Olympiodorus b. de quo sic ille: *Dicitur hoc lapis solidissimus esse ut ad adamantem proximo accedat.* D. Greg. e. reprobos esse declarat compactos squæ-

mis se prementibus? ut nec minor uentus eas penetrare ualeat, instat cutis Balæne, de qua Galenus: *Balenarum & Elephantioium cutes summe duras & propmodum non sensibiles esse.* Licet autem Oppianus dicat, quod cutis Balæne squæmis careat, seu scutis, asserit tamen eam adeo esse robustam, quasi ex illis compacta fuisset. Dicit igitur D. Gregorius, quod mali, qui corpus sunt diaboli, sint uelut scutum, ut resistant sagittis, uerberaque repercutiant illæsi: Perversi namque homines illi sunt, qui corruptionem repellunt sagittas prædicationis atque admonitionis obdurati repercutiunt. Obfirmati sunt, & hoc primum est, non admittere reprehensionem. Ex eo quod Adam huius fuerit corporis membrum, ac eum statim balæna deglucit, inquit D. Gregorius, se habuit uelut scutis compactum, que emillas repellunt sagittas? Accedit Deus ad Adam post diuini sui præcepti transgressionem: *Cur fecisti?* Continuo reprehensionem repercutit, & culpam reicit in uxorem: *Explicit hoc D. Greg. Non ad se culpam retulit sed a muliere, quam Dominus dederat, se accepisse respon-*

dit, ut quasi reatum suum oblique in auctorem relidoret, qui ei mulierem dederat que talia persuaderet. Hoc scutum mulier requisita etiam reuolunt, quando nec ipsa ad se culpam retulit, sed serpentis illud persuasionibus replicatur, dicens: Serpens cepit me, & comedi. Vade nunc & que in sum peccatum trahitur, ut culpa eum arguitur, defendatur. Et unde finiri reatus debuit, inde cumuletur.

Exemplo res patet in Herode: D. namque Ioan. correptio ad grauioris fuit criminis augmentū, cum ex illa sumplerit ex eodē gladio Baptistæ occasionem? Similiter Pharisæi, quos Christus redarguit, per res euaserunt: Eodem loco perpendit D. Grego. illam Isaia contra Synagogæ peccata Iudaorum inuictuam, de quibus sic uates: *Ibi cubauit Ianna, & inuictu sui requiem, ibi habuit fœnem hericium: Requiem inuenit peccatum in uiris synagoga, sicut lamia in antro suo, & hericium in uido. Hericij nomine multos uentum mentium desensio designatur: Vides hericium, caput & pedes, totum extensum, si uero illum tergens, aut manu comprehenderis, Semetipsum in sphaeram colligit, caput, pedesque abscondit & totus aculeus est, ut manum ad capiendū extensa vulneret: Tales redarguntur fuisse Iudæi, suam in Christū malitiā, mortalēque, conteget aut inuidiam, si quando Saluator noster illos reprehensurus accederet, ilico grauissima spicula circumstantium persecutionis, quibus eum uulnerare, ut tamque adimere conabantur. Talis tu quoque,*

35.
GALE.
c. Li. 4.
de usu.
part.
ca. 12.
D. G.
D. G.
IV.
Nec
non
Eriçio.
Isai.
34. 15.

quando tuum prædicator arguit concubina-
tum, tuas vsuras, murrinationes tuas, repercu-
tis admonitionem, correptionem relictis, durior
obstitis, peccatisque tuis pernicacior, recalcitra-
nes nec non in illum ferox confurgis qui te corri-
pit, vt illi & in vita, & in anima nocere omni-
modè desideres. Quando igitur hæc in peccato-
re aduertuntur, non est quod illum corripas,
surdus canis.

V. Ex his insert D. Thomas, quod minus multo
Correp-
tio nõ est non tantum credis otiosam fore atque inutilem
ei facien- correptionem, sed & intellizis, quod & illam
da cui iniquo feret animo, stomachabitur, nec aliud ex
preuide- ca colliger, quam quod te detestabitur, tuam
tur obfu- molietur ruinam; & correptus, nequior eua-
tuta. det: correptio namque actus est charitatis &
spiritualis elemofyna & hanc facere non ad-
stringeris quando in pauperis verteret detri-
mentum. Correptio medicita est, nec experto
conuenit medico illam præscribere, quantum-
libet bona sit infirmo tam malignis humoribus
laborati, vt ex illa in deteriore lapsum sit
valetudinem. Hoc est, inquit, D. Thomas, quod
ait Spiritus S. postquam dixerat, quod suos
Deus ministris mittat qui peccatores vocent,
ad mentem reducant sanotem, indicare volens

Rom. 1: 29. quos debeant corripere, subiungit: Qui erudit
derisorem, ipse iniuriam sibi facit, Et qui arguit
impium, ipse sibi maculam generat. In aliquibus
codicibus, hoc additur: Correptiones impij, laues
sibi, q. d. Corrigere sceleratum, est tibi concilia-
re inuidiam, in te quippe ferox insurget, sua te
lingua percutiens, adeo fortiter, vt honori tuo

a Lib. 3. vibices inflat profundissimos. Prosequitur &
testim. ad ait: Noli arguere derisorem, ne oderit te. Verba,
Quirinũ, quæ conformiter explanant D. Cyprian. a. D.

b In c. 8. Hieron. b. D. Gregor. c. & D. Pacianus Episcopus
Amor. Barcelonensis, d. adiungit, & ait, quod qui tales

c Lib. 8. admonet, serquillimum enoluit sacdissimum, &
mor. c. 24 ienem cultitæ admonet stramineæ: Vt canum
d In pare- solis tunc maxime ferere cum mouent, Et incen-
tes, ad pa- asiam tunc maxime arere si veritas, Et rabies tunc
ist. maxime ferire, si prouocet, ita illi oburgationes ne-
cessario stimulas esse. Noli arguere derisorem, ne o-

VI. Similitu- de si te, arguat sapientem Et diliget te.

do. Hoc ipsum pariter exponit Spiritus Sa. ele-
D. PACI. gantissima similitudine: Ne incendaris carbones pec-
catorum, arguens eos. Et ne incendaris flamma Cre-

Eccl. c. 2. 13. Quando volueris extinguere candelam, exsus-
flas, & bene facis: cum enim non sit illi ignis
inuisceratus, sed quasi in acre, status sufficit,
VII. Similitu- quo suffocetur. At tamen si exsufflaueris, carbo-

do, nem extinguens, stulto labere censueris, fer-
uentius enim accendes: totam quippe sublan-
tiam ignis peruasit. Quando noneris in fra-
tuo flammam ignis accendi sceleris, quoque
benignas præbebit tuis aures admonitionibus,
suffra tua correptione, quatenus extinguatur, at-
tamen quando cor eius tanta videtur nequicia
penetrari, vt illi corripiendo, feruentis in Deo
ac in te sit exarsurus, dimitte illum, ne suffraue-
ris, amplius etenim accendetur. Nedenim inquit
D. Aug. nõ actus est charitatis tales corripere,
imo potius ipsi repugnat charitati. Idcirco dilec-
tulus ille diæctionis, singularis prædicator chari-
tatis, de se refert, quod calumnia se scribendo re-
traxerit, & ab admonendo fideles Ecclesie de-
stiterit, eo quod nosset quod inter illos quidam
esset superbus, yamus inflatus, sua peccata arro-
gantia, quem vocat Diouephes, qui ex Apostoli
doctrina famisque admonitionibus, nihil aliud
præter blasphemias, uitiosiones, & in se commu-
ta, cæterorumque damnum esset relaturus: Scrip-
psistem quidem Ecclesia. Ego, inquit, proprio motu
scripsistem & fideles Ecclesie corripuissem, sed
u, qui amat primatum gerere in eis, Diouephes nõ
recepit nos. Cre. verbis malignis garrisons in no. Di-
vina plane verba Diouephes, ex se, nomen non
est proprium, sed appellatiuũ & commune, quod
significat, superbum & sic inflatum vt nihil na-
gis, à nomine deriuatur. Greco d'iopepeth, quod
significat: Louis nutritus, quos alij dicunt Semi-
deos, alij Heroas. Sicque Homerus illo nomi-
ne Regem indigitat potētissimum. Applicat
autem illud D. Ioan. is homini particulari, qui
in ea vertat: ur Ecclesia, superbo, ambitioso, ar-
roganti, q. d. Ille princeps, ille potētissimus. Eius
inuitu, inquit, scribere atque admonere non iu-
dico conuenire. Quem etenim effectum mea
correptio, mea operabitur admonitio, nisi vt
proflitat ille, & nullis conuictis, innumeris
mibi respondeat irrationibus: Verbis malignis D. Cor-
garrisons in nos. Concinne loquitur D. Grego: Li. 8. no.
ritus de eo qui talis est: Correptione exasper-
atus, proinde in contumelias surgit, Et qua
male exaggerat, contra vitam corripitoris uicti,
demonstrare incomparabiliter magis. reum, sum
reprehensorem desiderans, ut innocetem se, non
suis actibus, sed alienis criminibus ostendat. Hoc
sententia correspondet Spiritus S. Ne copiter Eccl. 14.
ora. tuo. Ex his irresragabilem elicit Sancta Hæretic
Theologia conclusionem: nempe quoad hære-
ticum, fratrem nullam esse correptionis facienda-
nem, quia nulla spes est ulget emendationis, correptio
& nulli.

& ungli rei seruit illi correpto, quam ut per illam reddatur & altior, & sibi cauere. Quando namque homo co...

quidem, quod illis aliquam possit adferre utilitatem? Neque illis utilia? Diuina nobis (respondet D. Cyrill.) vult Deus prescribere documenta, ut sciamus qua sit nobis ratione cum hæreticis agendum.

12. 14. Ut diuina venerat illa Domini verba apud Ofcan, quæ conformiter proposito nostro dilucidat D. Hieronymus. De decem hinc quæritur tribubus nomine Ephraim, quæ vera deferta...

De Diuo Antonio refert D. Athanasius, qui cum esset mansuetissimus, consiliisque benignissimus, enim nunquam inducere potuerunt, ut loqueretur, aut amice se gereret...

D. ATHA. In vita S. Antonij.

17. de, idola coluerunt: Particeps idolorum, factus est Ephraim, dimisit eum (ne particeps fias malis eius) verba, quæ de quocumque capere potes hæretico. Num aliquem vidisti, qui Romanam fidem Ecclesiæ curauit?

De Diuo Antonio refert D. Athanasius, qui cum esset mansuetissimus, consiliisque benignissimus, enim nunquam inducere potuerunt, ut loqueretur, aut amice se gereret...

XI. Describitur S. Homo apostata vir inutilis, graditur ore...

18. Quomodo mandas: Non quare eis bona? Non tu ille, qui iubet, qui postulas. Quibus queramus bona, etiam inimicis? Deinde quomodo sancis, nisi illis loquatur, nec verbum...

clant sibi propinquas, quicumque illi fuerint, amici, cognati, Principes, Plebes, confestim illos denuntia.

Deut. 13. Ad hoc, verbis illis toties repetitis, nos voluit Dominus obligare: *Si surrexerit in medio tui propheta, aut qui somnium viderit se dicat &c. Si tibi voluerit persuadere frater tuus filius matris tue, aut filius tuus vel filia, siue vxor, qua est in sinu tuo, aut amicus, quem diligis ut animam tuam, clam dicens: Eamus & seruiamus dijs alienis &c. Non parcat ei oculus tuus ut miseraris, & occidat eum, sed statim interficies, sit primum manus tua super eum.* In hac materia nullus est amicus, nullus cognatus, nec vxori maritus, nec vxor marito, nec pariter filijs, nec filius patri: Non parcat ei oculus tuus. Illico denuntia illum ut hoc modo correptio subintret punitina, ac iudicialis sui sceleris supplicium, ac Republicae beneficium. Opinatus est Abulens, quibusdam adductis rationibus, quod in casu haereseos patrem filius non teneretur denuntiare. Verum rationes efficaciores atque urgentiores in oppositam duxerunt sententiam Alexandrum de Ales. *Angelici Doctoris praeceptorē & nostrum Cardinalem Caietanum .b. Doctorem fratrem Alphonsum de Castro .c. & doctissimum Navarrum .d. Et hoc quoque esse dicimus, quod necessario sequi debet conformiter vaticinio Zachariae: qui postquam Saluatoris praedixerat aduentum, qui vt fons sacratissimus appareret: Erit fons patens domus David, atque mirabiles effectus, ex eius aduentu promanandos; vnum hunc describit: quod de mundo scilicet idololatriam, errorumque professores eliminaret, si demque plantaret in eo Catholicam: Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum, dissidam nomina idolorum de terra &c. & pseudo prophetas.*

Deut. 13. Ad hoc, verbis illis toties repetitis, nos voluit Dominus obligare: *Si surrexerit in medio tui propheta, aut qui somnium viderit se dicat &c. Si tibi voluerit persuadere frater tuus filius matris tue, aut filius tuus vel filia, siue vxor, qua est in sinu tuo, aut amicus, quem diligis ut animam tuam, clam dicens: Eamus & seruiamus dijs alienis &c. Non parcat ei oculus tuus ut miseraris, & occidat eum, sed statim interficies, sit primum manus tua super eum.* In hac materia nullus est amicus, nullus cognatus, nec vxori maritus, nec vxor marito, nec pariter filijs, nec filius patri: Non parcat ei oculus tuus. Illico denuntia illum ut hoc modo correptio subintret punitina, ac iudicialis sui sceleris supplicium, ac Republicae beneficium. Opinatus est Abulens, quibusdam adductis rationibus, quod in casu haereseos patrem filius non teneretur denuntiare. Verum rationes efficaciores atque urgentiores in oppositam duxerunt sententiam Alexandrum de Ales. *Angelici Doctoris praeceptorē & nostrum Cardinalem Caietanum .b. Doctorem fratrem Alphonsum de Castro .c. & doctissimum Navarrum .d. Et hoc quoque esse dicimus, quod necessario sequi debet conformiter vaticinio Zachariae: qui postquam Saluatoris praedixerat aduentum, qui vt fons sacratissimus appareret: Erit fons patens domus David, atque mirabiles effectus, ex eius aduentu promanandos; vnum hunc describit: quod de mundo scilicet idololatriam, errorumque professores eliminaret, si demque plantaret in eo Catholicam: Et erit in die illa, dicit Dominus exercituum, dissidam nomina idolorum de terra &c. & pseudo prophetas.*

Adiungit, quod ad hanc fidem seruandam illibaram, patres fiscales esse deberent filiorum, illosque denuntiare, si in aliquo descerent: Et erit, cum prophetauerit quispiam ultra dicent ei pater eius & mater eius, qui genuerunt eum.

XIII. Nulla in denuntiatione habenda est ratio cognationis. *Non viues, quia mendacium locutus es in nomine Domini, & confregisti eum pater eius, & mater eius &c.* De haereticis sermo est, qui nouiter exurgunt, qui statim sunt denuntiandi, utique ple-ratio cog-natio-nis. Illi nulla est fraterna correptio facienda; nam proprie hic ille casus est, de quo Spiritus S. & expendit D. Thom. *Noli arguere haereticum, ne oderit te.* Nomen haeretico proprium est *Derisor.* Qui fidei doctrinam deridet, qui S. Matris Ecclesiae ceremonias exhibi-

lat: Sic quoque SS. Patres intellexerunt, quod talem nominet rex & propheta psalmo primo: *vbi nostra lectio vulgata scribit: In cathedra pestilentia non sedit,* quod in Hebraica scribitur: *In cathedra derisorum:* sunt enim haeretici derisores, cavillatores, pestem secum circumferentes, quos si correpturus accesseris, periclitaris, ne pestem quoque contrahas, & ad minus, quod de tua colliget admonitione, hoc enim abominabitur te, sibi a te cane-bit, qui sciat, quod illum detexeris: *Noli arguere derisorem, ne oderit te.*

lat: Sic quoque SS. Patres intellexerunt, quod talem nominet rex & propheta psalmo primo: *vbi nostra lectio vulgata scribit: In cathedra pestilentia non sedit,* quod in Hebraica scribitur: *In cathedra derisorum:* sunt enim haeretici derisores, cavillatores, pestem secum circumferentes, quos si correpturus accesseris, periclitaris, ne pestem quoque contrahas, & ad minus, quod de tua colliget admonitione, hoc enim abominabitur te, sibi a te cane-bit, qui sciat, quod illum detexeris: *Noli arguere derisorem, ne oderit te.*

S. 10. Non debet particularis publicos corripere peccatores, sed pro illis orare.

EX eadem ratione corripere non tenemur quos nouimus suis in celeribus obstinatos, Deo mundaque publice refrages, & prouidemus, quod i eo excipiant admonitionem, vt publice meretricis publici forneratoris & usurarij. Illis publica facienda est correptio, iuxta D Pauli constitutionem: *Pecunia coram omnibus arguet, ut & ceteri tumorem habeant.* Hoc egit praclarissimus Christus praecursor D. Ioannes: Herodem enim incestum coram omnibus, & publice edarguit. *Non licet tibi habere uxorem fratris tui.* Sic quoque conuenit, non enim quia haec perficitur: frontis audeant in pudentes illis haec haec sunt. Quid ego igitur acturus sum, qui nec officio fungor praedicatoris, nec publica polleo auctoritate: Num illos dimino deseram? Huic difficultati respondet D. Facianus Episcopus Barcelonens. multa tibi conferre licet ad eorum emendationem. Primum: mores iubeatque vite exemplum: hoc enim tales efficacius corrigis, quam verbis: talium odia, vel conuicia, viuendo melius, quam loquendo arguimus. Secundum: quod ad eorum potest conferre correptionem hoc est, vt supplices ad Deum pro illorum conuersione preces fundas, vt dignetur oculos aperire, mutae voluntatem, ad meliorem conuertere.

In quarundam ciuitatum interceptione qua praeter morem munita sunt, muris cinctae fortissimis, & vallis clausae profundissimas, vt nullus pateat aditus, nullumque medium illas occupandi, pro more habent prudentissimi copiarum duces, aliquando ad urbe interuallo tormenta figere bellica, glandisque explodere grauiore, vt olim lapides praegrandes ex capulis,